

Consell Comarcal del **Baix Llobregat**

MOCIÓ PER RECLAMAR EL DESPLEGAMENT DEL DECRET 150/2017 DE 17 D'OCTUBRE, DE L'ATENCIÓ EDUCATIVA A L'ALUMNAT EN EL MARC D'UN SISTEMA EDUCATIU INCLUSIU

La Generalitat de Catalunya, va aprovar l'any 2017, el Decret 150/2017, del 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, amb la finalitat de donar continuïtat a les actuacions desenvolupades pel Departament d'Ensenyament en l'aplicació de la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació, basant-se, totes dues normatives en els principis d'inclusió, normalització, escola per a tots, sectorització de serveis i atenció personalitzada a l'alumnat català.

La Llei d'Educació ja disposava, en el seu títol preliminar, la cohesió social com un dels principis fonamentals del sistema educatiu català i, afegia, l'educació inclusiva com a base d'una escola per a tothom fent que l'atenció educativa de tots els alumnes es regeixi per aquests principis.

A més, va deixar constància, que els projectes educatius dels centres havien de considerar els elements curriculars, metodològics i organitzatius per a la participació de tots el alumnes en els entorns escolars ordinaris, independentment de les seves condicions i capacitats.

Aquests principis: cohesió social i educació inclusiva, són la base d'una escola per a tothom, són molt necessaris per adequar l'activitat educativa i també per a atendre la diversitat de l'alumnat i arribar a l'assoliment de coneixement amb igualtat d'oportunitats i d'accessibilitat per a tothom.

L'aprovació i publicació a l'octubre de 2017 d'aquest Decret 150 va implicar l'entrada en vigor d'un redactat normatiu basat en principis, actuacions i mesures plenes de voluntats, però que cinc anys després de la seva entrada en vigor, no disposa dels recursos suficients per a l'assoliment d'aquests principis.

A més, si atenem a "l'ODS número 4 Educació de l'agenda 2030", desenvolupat a la Declaració d'Incheon 2030 i derivats de l'informe de l'UNESCO de l'any 2015, l'educació bàsica de qualitat s'ha d'entendre com a fonament necessari per aprendre al llarg de la vida, en un món complex i que canvia constantment, on s'ha de garantir una educació inclusiva, amb equitat i de qualitat que promogui oportunitats d'aprenentatge permanent per a tots i totes. La Convenció dels drets de les persones amb discapacitat (2006) també reconeix expressament el dret a l'educació inclusiva com a model indispensable perquè tot l'alumnat rebi una educació de qualitat i per garantir la universalitat i la no-discriminació en el dret a l'educació.

Tot i que les persones amb Necessitats Educatives Especials (NEE), a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (EAC) i a la Constitució Espanyola (CE), tenen reconeguts el dret a rebre el suport necessari per accedir al sistema educatiu en igualtat de condicions, i en concordança amb les lleis que desenvolupen aquest dret, a hores d'ara, docents, famílies i alumnat resten pendents, passada la data màxima pel seu desplegament, dels recursos necessaris per a assolir allò que una Llei d'educació, un Decret d'inclusió, un informe de l'UNESCO i una Declaració d'Incheon reflecteixen.

L'actual Llei Orgànica d'Educació, 3/2020 inclou en el seu articulat, el dret de les famílies a ser escoltades davant les administracions. Aquestes, han de vetllar per l'interès superior dels infants en totes les seves

decisions i actuacions, així com identificar aquells infants que requereixen l'adopció de mesures protectores especials per reduir i eliminar els factors de discriminació (Llei 14/2010, de 27 de maig dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència).

A més, aquesta Llei 14/2010, preveu mesures de prioritat pressupostària per adoptar, amb caràcter urgent, les mesures necessàries per a evitar que els drets dels infants es vegin afectats per la manca de recursos adaptats a les seves necessitats en els seus drets essencials. Aquestes mesures pressupostàries ja venien definides en els articles 71 a 79 bis de la Llei Orgànica 2/2006 de 3 de maig de l'Educació, on s'estableix que les administracions educatives han de disposar dels recursos necessaris perquè tot l'alumnat pugui assolir el seu màxim desenvolupament personal, intel·lectual, social i emocional, obligant a dotar als centres educatius de professorat i professionals qualificats en les especialitzacions que corresponguin, establir les mesures i suports adients per garantir l'atenció educativa especialitzada per desenvolupar les seves capacitats personals, sempre i en idiosincràsia amb la resta de lleis i normatives estatals, autonòmiques i locals amb l'objectiu d'assegurar l'accés i la permanència al sistema educatiu en igualtat de condicions per a tot l'alumnat.

En les atencions, consultes i entrevistes realitzades a les diferents famílies ateses a la comarca del Baix Llobregat, es detecta que hi ha vulneracions específiques del Decret d'Inclusió 150/2017, en relació a la no aplicació de les diferents mesures i suports descrites al Decret fent que sigui necessari fer efectiu el desplegament del mateix tal com s'indica a la disposició final primera.

Les mesures i els suports s'han d'aplicar des del moment en que es té sospita i coneixement de les necessitats específiques de suport educatiu dels nostres infants. En aquest sentit, aquesta detecció es duu a terme en els centres educatius per part dels educadors, els mestres i els tècnics d'educació infantil en col·laboració amb els equips d'assessorament psicopedagògic (EAP) però també, és a la família -que trasllada al centre les seves sospites i inquietuds davant el dia a dia de les necessitats dels seus fills i filles-, a la que s'hauria de tenir en compte segons la legislació a l'hora d'establir aquestes mesures.

La detecció precoç de les Dificultats d'aprenentatge derivades de qualsevol Trastorn del Neurodesenvolupament o patologia que afecti al desenvolupament normal en l'adquisició de l'aprenentatge està reconeguda com a eina indiscutible per evitar el fracàs escolar.

Segons el Decret d'Inclusió, tot el pes de realitzar l'avaluació psicopedagògica recau sobre la figura de l'EAP què, a més, si ho creu adient, encara que hi hagi una petició prèvia de la Comissió d'atenció a la diversitat realitzada a instància dels tutors, de les famílies i/o de l'equip docent que ha detectat aquesta necessitat, pot "declinar" fer aquesta avaluació, tant necessària davant la sospita de la resta de professionals de l'educació i famílies, basant-se què hi una manca de recursos personals, manca de temps material dins de l'horari lectiu per atendre i avaluar a tots els nens i nenes o en altres casos, manifestar què hi ha casos més greus.

Aquesta circumstància directa sobre l'avaluació per part de l'EAP de manera "exclusiva", fa que hi hagi un augment i acumulació dels casos de Trastorns del Neurodesenvolupament que han de ser avaluats per aquesta figura produint un retard en la seva elaboració i, afectant directament als infants de manera que es queden durant el temps que no s'intervé de forma precoç sense l'aplicació de les mesures i suports necessaris en les diferents etapes educatives.

El desconeixement del procés, per part de les famílies, de com es porta a terme la detecció, la identificació i la avaluació de les NESE/NEE és un dels motius pels quals les famílies amb aquesta desinformació, queden excloses en la participació per identificar les eines necessàries per reclamar l'establiment de les mesures i els suports que han de quedar reflectits en el Pla de Suport Individualitzat (PI) de l'alumne amb NESE/NEE. A més, no es tenen en compte altres avaluacions psicopedagògiques de professionals

col·legiats externs incomplint el que s'estableix a l'art.15.6 del Decret d'inclusió. Ja que consideren que ha de ser dins del centre exclusivament a discreció del personal de l'EAP o de la Direcció Educativa.

El Decret inclusió, estableix que aquest PI s'ha de concretar en un termini de 2 mesos des de l'emissió de l'informe de l'EAP i es revisarà, com a mínim, cada curs escolar. Aquest, ha de constar en l'expedient acadèmic de l'alumne i s'ha de traslladar i informar a les famílies, tot i que, tan les famílies i els alumnes, poden participar en l'elaboració d'aquest.

Per tal de prevenir una situació de fracàs escolar, cal que a curt termini es pugui fer l'avaluació tant bon punt es detectin les necessitats i s'implementin les mesures necessàries per assolir els continguts educatius en igualtat de condicions a la resta de l'alumnat.

Tot el pes de l'avaluació per la detecció precoç de les dificultats d'aprenentatge derivades dels Trastorns del Neurodesenvolupament i l'establiment dels Plans de Suport Individual, no poden quedar de forma directa i en última instància en la figura de l'Equip d'Atenció Pedagògica (EAP). Tampoc pot ser, a discreció del centre, l'acceptació o no, dels informes dels professionals externs dels diagnòstics per a realitzar aquests Plans de Suport Individual. En aquest sentit, s'està incomplint l'art. 15.6 del Decret.

Els professionals externs, degudament capacitats i col·legiats també poden realitzar l'avaluació dels Trastorns del Neurodesenvolupament per a què les famílies puguin aportar-la a la Comissió d'atenció a la Diversitat i així poder intervenir quan més aviat millor. De fet, segons la Llei Orgànica d'Educació, la intervenció s'ha de realitzar tan aviat es tinguin sospites de les dificultats sense esperar a que el diagnòstic estigui s'hagi realitzat pel professionals responsables.

A més a més, cal destacar que una etapa educativa de tanta transcendència com l'etapa dels 0 a tres anys i l'etapa post obligatòria i universitària no es troben contemplades dins del Decret d'Inclusió 150/2017. Tant les escoles bressol com els centres d'educació post obligatòria i Universitaris no disposen de normativa ni recursos adients per a portar a terme correctament la detecció i atenció als nens i nenes i joves amb NEE/NESE, fet que dificulta la seva atenció, desenvolupament i transició cap al segon cicle d'educació infantil, en el cas de les Escoles bressol i l'abandonament per part dels joves dels estudis post obligatoris i/o Universitaris.

Per últim, i en aquest mateix sentit, l'anterior Síndic de Greuges de Catalunya va fer públic, al setembre de 2021, l'informe: "L'educació inclusiva a Catalunya", elaborat en el marc del Pacte contra la segregació escolar a Catalunya. Aquest informe va ser promogut l'any 2019 pel Departament d'Educació i el propi Síndic i, analitza els principals dèficits estructurals detectats dins el sistema a més dels dèficits d'implementació del model d'educació inclusiva.

Tot i que es reconeix que l'aprovació del Decret 150/2017, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu va donar-li un impuls al sistema educatiu, el Síndic fa menció que *"l'anàlisi de la realitat del sistema educatiu posa de manifest la persistència d'algunes mancances relacionades amb l'atenció a la diversitat i amb les dificultats en l'aplicació efectiva del model d'educació inclusiva que preveu la normativa esmentada."*

Atès que aquesta moció ha estat treballada i promoguda per les famílies que formen part l'Associació de Famílies amb Dificultats d'Aprenentatge a Catalunya (AFDA Catalunya)

Per tots aquests motius, els partits Coalició Esquerra Republicana De Catalunya - Acord Municipal, Coalició de Candidatura de Progrés, Coalició En Comú Guanyem, Ciutadans – Partido de la Ciudadanía i Coalició Junts, proposem al Ple del Consell Comarcal l'adopció dels següents acords:

Primer.- Demanar el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya les següents accions:

- L'aplicació i desplegament, de manera efectiva, de les mesures i suports establertes al Decret d'inclusió 150/2017 de 17 d'octubre de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.
- La garantia del suport i reconeixement d'efectius professionals, així com incrementar la plantilla docent als centres educatius, que realitzen tasques de suport i acompanyament d'alumnes amb NESE/NEE que requereixin professionals específics dins de l'aula oferint-li un acompanyament de qualitat, garantint l'aplicació de les mesures universals, addicionals i intenses recollides al Decret 150/2017, de 17 d'octubre per assolir el seu èxit escolar. Així com vetllar perquè aquests alumnes no se separin de llur grup estable i es comprometin, a proveir-los dels recursos pedagògics necessaris per a afrontar-los
- Adoptar les mesures pertinents per a assegurar l'acceptació, per part dels centres educatius, de les avaluacions realitzades i informades per professionals col·legiats externs donant compliment a l'establert a l'art. 15 del Decret 150/2017, de 17 d'octubre.
- Revisar el procediment establert i el seu contingut en quant a l'avaluació de l'alumnat amb NESE/NEE en totes les etapes educatives garantint així la detecció precoç establerta i la implementació dins de termini de les mesures universals, addicionals i intenses recollides al Decret 150/2017, de 17 d'octubre, mitjançant el desenvolupament per escrit i consensuat amb les famílies i l'alumne i, si escau, del Pla de Suport Individualitzat (PI) i corregir així les desigualtats dels alumnes que el requereixen per assolir el currículum educatiu en igualtat de condicions. Tanmateix, s'haurà de vetllar perquè es puguin dur a terme l'evacuació dels informes d'avaluació del Pla de Suport Individual en el temps estipulat de 2 mesos per a la seva intervenció garantint sempre, la participació de la família i de l'alumne.
- Donar cobertura, a l'hora d'esbarjo, en els centres educatius, mitjançant la figura de l'Integrador/a Social o Educador/a Social, per a garantir que l'alumnat en risc d'exclusió social tingui cobertes les necessitats en l'horari lectiu i no pateixi cap assetjament escolar preservant la seva autoestima i així com la seva salut mental.
- Mantenir i ampliar, en el mateix sentit, el personal de suport a l'hora del menjador en la figura de vetllador/a per a garantir una atenció adequada de l'alumnat amb necessitats educatives especials als centres educatius.
- Reforçar amb caràcter anual, la formació del professorat i l'assessorament de les direccions i els claustres per a afrontar les noves necessitats derivades de les deteccions de mesures de suport a l'alumnat amb NESE/NEE.
- Fer efectiva la dotació i ampliació pressupostària per a mantenir el personal professional i docents necessaris per a garantir el desplegament i desenvolupament de les mesures universals, addicionals i intenses recollides al Decret 150/2017, de 17 d'octubre; per a destinar els recursos necessaris per a garantir, l'accés universal a l'educació dels col·lectius més vulnerables, comptant amb els recursos previstos pel Govern de l'Estat i el Departament d'Afers Socials i Famílies del Govern de la Generalitat; i per a garantir una cobertura destinada a l'educació especial adequada a les necessitats de l'alumnat tant pel que fa a les mesures de suport educatiu com a les necessitats educatives especials tal com es desprenen de la normativa catalana.

Segon.- Treballar pel compliment del Pacte contra la segregació, impulsat pel Síndic de Greuges de Catalunya en els diferents municipis que conforme el Consell Comarcal del Baix Llobregat.

Tercer.- Reforçar el treball conjunt entre els diferents municipis que formen part del Consell Comarcal del Baix Llobregat i el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya per a l'aplicació del Pla Local de prevenció i atenció a l'absentisme escolar, així com altres programes de promoció de l'èxit educatiu, l'atenció a les transicions educatives i l'orientació.

Quart.- Traslladar els acords al Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, a la Síndica de Greuges de Catalunya, als Serveis Territorials del Baix Llobregat, a la delegació d'aFFaC al Baix Llobregat i a AFDA Catalunya.

Baix Llobregat, 20 de març de 2023.